

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

PROVOZNĚ – EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY

TEZE K DIPLOMOVÉ PRÁCI

Finanční analýza vybraného podniku pekárenského průmyslu

Vedoucí bakalářské práce : Ing. Helena Řezbová, Ph.D.

Vypracovala: Ivona Bartošková

Praha, duben 2004

Diplomová práce se zabývá finanční analýzou vybraného podniku pekárenského průmyslu v období let 1996 až 2002.

Cílem této práce je na základě ukazatelů finanční analýzy vyhodnotit ekonomickou situaci zvoleného podniku a získané výstupy dále porovnat s odvětvovými hodnotami.

Z hlediska způsobu zpracování je diplomová práce rozdělena do dvou základních celků, teoretického a praktického, které se dělí do dalších kapitol a subkapitol.

Teoretická část je věnována úvodu práce, metodice zpracování a následujícím teoretickým východiskům:

- charakteristika vývoje pekárenského průmyslu po roce 1989,
- vymezení pojmu finanční analýzy a všech souvislostí s ní spojených,
- charakteristika systému OVEL (Obchodní věstník v elektronické podobě) a vymezení ukazatelů, se kterými systém pracuje,
- vymezení pojmu ekonomický normál,
- charakteristika grafického srovnání prostřednictvím spider analýzy
- vymezení pojmů index důvěryhodnosti a tvorby hodnoty podniku (IN 95, IN 99).

Praktická část obsahuje základní charakteristiku zkoumané společnosti a výsledky šetření:

- vývoj Společnosti dle jednotlivých složek Rozvahy a Výkazu zisku a ztráty,
- výpočet vybraných ukazatelů finanční analýzy (dle metodiky systému OVEL) Společnosti, jejich vývoj a komparace s odvětvovými hodnotami,
- výpočet ekonomického normálu,
- srovnání prostřednictvím spider analýzy,
- výpočet indexů IN 95 a IN 99,
- vyhodnocení daných poznatků a závěr.

Ekonomika podniku je sledována v období (1996 až 2002), které následuje bezprostředně po transformaci podniku ze společnosti s ručením omezeným na akciovou společnost a které je charakteristické přípravami na vstup České Republiky do Evropské Unie. Vývoj lze proto charakterizovat kolísáním, které odpovídá této skutečnosti. Hlavním cílem Společnosti jsou investice do nákupu nového, moderního a evropským normám odpovídajícího vybavení, které do budoucna zajistí vyšší konkurenceschopnost podniku. Tomuto cíli tedy bylo podřízeno veškeré rozhodování Společnosti z hlediska investic, získávání cizího kapitálu atd.

Na základě následujících ukazatelů finanční analýzy:

- rentability – tržeb, aktiv, vlastního kapitálu, základního kapitálu,
- likvidity – okamžitá, pohotová, běžná,
- aktivity – doba obratu zásob, doba inkasa pohledávek, doba splatnosti závazků, doba obratu kapitálu,
- struktury kapitálu – celková zadluženost, koeficient samofinancování, doba návratnosti úvěru, koeficient zadlužení vlastního kapitálu, úvěrová zatíženost DHM, stav překapitalizování,

byla provedena jak trendová tak prostorová komparace Společnosti. U jednotlivých skupin ukazatelů byla prováděna zároveň trendová komparace (Společnost i odvětví) a prostorová komparace. Na základě uvedených komparací jsem dospěla k následujícím výsledkům:

- ukazatele rentability
 - *trendová komparace (Společnost)* - rostoucí trend, vyjma rentability vlastního kapitálu (klesající trend); pro oba trendy je charakterický výraznější výkyv v roce 2000, který byl způsoben poklesem výsledku hospodaření z provozní činnosti; největší % meziroční nárůst byl zaznamenán v roce 2001
 - *prostorová komparace* – hodnoty Společnosti kopírují vývoj odvětví (růst), během sledovaného období jsou vždy vyšší než hodnoty odvětví (pozitivní jev),
- ukazatele likvidity
 - *trendová komparace* – taktéž rostoucí trend (pozitivní jev), vyjma okamžité likvidity (prvně pokles, poté růst),
 - *prostorová komparace* – hodnoty odvětví prvně rostou, poté klesají, oproti tomu hodnoty Společnosti neustále rostou; Společnost dosáhla vyšších hodnot než odvětví až v posledních dvou letech sledovaného období,
- ukazatele aktivity
 - *trendová komparace* – pozitivní vývoj - zkracování dob obratu zásob, aktiv, splatnosti závazků a inkasa pohledávek (s mírnými výkyvy v roce 1999) – výjimkou je neustále kolísající doba obratu kapitálu (kolísání není výrazné)
 - *prostorová komparace* – Společnost více méně kopíruje vývoj hodnot odvětví, v posledních dvou sledovaných letech se hodnoty Společnosti oproti hodnotám odvětví mírně zvýšily (negativní jev)

- ukazatele finanční struktury
 - *trendová komparace* – pozitivní vývoj – klesající trend u měř zadluženosti, stejně tak u doby návratnosti úvěru a úvěrové zatíženost DHM, naopak rostoucí trend u koeficientu samofinancování a míry kapitalizace (vzhledem k charakteru odvětví se jedná o běžný jev)
 - *prostorová komparace* – Společnost kopíruje vývoj odvětví, její hodnot jsou však poměrně vyšší (zadluženost, návratnost) resp. nižší (koef. samofinancování a míra kapitalizace).

Prostorová komparace Společnosti s odvětvím je dále prováděna, dle vybraných ukazatelů a za jednotlivé roky, prostřednictvím spider analýzy (grafická metoda zobrazování). Z tohoto hlediska srovnání se jako nejlepší jeví rok 2000 a 2002, naopak nejhůře se jeví rok 1999. Tomuto vývoji odpovídají i výsledky trendové analýzy Společnosti a odvětví.

Výše popsanému vývoji odpovídají také výsledky ekonomického normálu, podle něhož se Společnost nejvíce blíží optimu (optimální relace charakterizující intenzivně rostoucí podnik) v letech 2000 a 2001. Zlepšení ekonomické situace a zvýšení důvěryhodnosti podniku v očích věřitelů značí také výrazné zvýšení indexu IN 95 (porovnání hodnoty roku 2002 s hodnotnou roku 1997).

Všechny výše uvedené skutečnosti potvrzují, že se Společnost v posledních letech sledovaného období (období po transformaci na a.s.) výrazně stabilizovala, a to navzdory všem nepříznivým jevům, které jsou pro dané odvětví charakteristické. Jedná se například o vysoké vstupy do výroby, ať již ve formě surovin nebo hlavně výrobních technologií, pomalý růst cen výrobků (v některých případech ceny dokonce stagnují), dále pak vstup zahraničních obchodních řetězců na trh. Řetězce svou obrovskou vyjednávací sílu výrazně manipulují s výrobcí (ceny, balení, listovné, vratky atd.) a je velice těžké zvolit správnou obchodní taktiku vzhledem k těmto řetězcům a zároveň proporcionálně správně k maloobchodníkům. Dalším faktorem je výrazný tlak ze strany Evropské unie na plnění norem zajišťujících potravinovou bezpečnost. A v neposlední řadě je to ostrá konkurence a nezáměr vlády účastnit se řešení problémů tohoto odvětví a spousta dalších.

V současné době má Společnost stabilní podíl na trhu (regionálním), optimální výrobní strukturu (výrobní zařízení i pracovníky) a své výrobní kapacity plně využívá. Naopak nevýhodu lze spatřovat v možná až přílišné diverzifikaci činností Společnosti (viz příloha č.4), která souvisí s přílišnou snahou o minimalizaci vstupů a maximalizaci

výstupů. Lze říci, Společnost je dostatečně zainvestována, možná i přeinvestována, což má jistou souvislost právě s přípravou ČR na vstup do EU a s nutností splnit normy a standardy, a to nejen v oblasti výroby ale také u obslužných procesů (např. doprava atd.), a taktéž s charakterem odvětví. Nutno také upozornit na úzce propojený vztah mezi managementem Společnosti (vyšším i středním) a vlastníky podniku, který výrazně ovlivnil rozhodování o všech podstatných změnách a investicích v průběhu sledovaného období.

Co se týče ohrožení do budoucnosti, lze je spatřovat v dalších přísnějších normách EU a v přílišné snaze Společnosti o již zmiňovanou diverzifikaci činností, hlavně v otázce organizačního a administrativního zajištění dalších činností. Naopak konkurenční výhodou do budoucna bude jistě dobré jméno Společnosti (i mimo region), stabilní podíl na trhu a splnění norem EU (ISO 9000:200, HACCP atd.) a další. Předpokládá se, že Společnost se bude do budoucna snažit prosadit i na jiných trzích, ať již na území České Republiky nebo v Evropské unii. Je zřejmé, že musí spotřebitelům nabídnout jedinečný výrobek. Jedině tak může dobýt i jiné trhy. Mohla by toho dosáhnout prostřednictvím diabetických výrobků nebo slaneého pečiva, které se již nyní těší velké oblibě i mimo region, popřípadě vytvořit úplně novou výrobovovou řadu – např. bezlepkový chléb a pečivo. Tento sortiment by však tvořil minimální podíl na celkovém sortimentu. V případě výraznějšího rozšíření tohoto sortimentu musí společnost přemýšlet o dalším rozšíření výrobních kapacit.

Závěrem lze říci, že Společnost během sledovaného období (1996 – 2002) prokázala svou odbornost, profesionalitu a nezlomnou snahu při zvyšování hodnoty svého majetku. Má tedy za sebou spoustu práce, která je výsledkem všech jejích složek – managementem počínaje a výrobními středisky a zaměstnanci konče. Spousta práce jí však do budoucna ještě čeká. První těžkou zkouškou je květnový vstup do EU. Všechny předpoklady pro úspěšný vstup Společnost splnila, jaká však bude realita ukáže až čas. Nezbyvá mi, než jí popřát mnoho úspěchů a štěstí při střetu s mezinárodní konkurencí.